

L' IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES D' UNA SOCIEDAT DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número. 2 cèntims.
 Fòra de Palma. 2 1/2 »
 Números atrassats » 4 »

Sonará cada dissapte, si té vent a sa flauta.

S' envian es números a domicili, tant a dins Ciutat com a ses Viles, pagant per adelantat a s'Administració (Cadena de Cort n.º 11), 1 pesseta a conta de 16 números.

S' ESTIU D' ENGUANY.

¡Cap estiu havia fèta sa caló d'enguany! per axò s'usan uns ventays tan grans qu'han de mesté forqueta de carro. Ses dònnes me diuen que no 'n sé de ventarmè; no y ell n'hi ha d'hòmos que se donan ayre amb molt de *salero*. No m'agrada es ventay perque sempre dona vent d'en tèrra; jò 'n voldria un que fés embat.

¿Vos recordau d'aquell dia de llevant que fèya oló de cremayó? Ydò jò m'en anava cap a n'es Miradó, tot encès com una faya, y devant ses escales me vatx topá amb un altre ignorant que m'aturá.

—¿Ahont vas, hòmo, tant sofocat?

—Cercant un pòch de fresca.

—Jò 'n duch; ¿que 'n vòls una mica?

—Ja 'u crech.

Va trèure de sa butxaca un papé mas-tegat, el se mirá, y digué:

—S' Ajuntament dèu 2.618,826 pes-setes 90 cèntims.

—¡M'has dexat fret!

—Ydò ja estás fresch; no impòrta que 't véntes.

Y em va dexá en banda. Jò vatx seguí es méu camí pensant qu'es noranta cèn-tims no porian essè més que de mistos de palleta.

Jò ténch per mí qu'aquest estiu fà tanta caló perque s'hi es afajida sa caló electoral.

Es fret un hòmo el se lleva de moltes maneres: ationant, posantsè un *ruso*, caminant aviat, colgantsè; amb sa caló de s'improvisació y amb so fòch de s'en-tussiasme y a n'es sòl; y a s'estiu ni a sa lluna de València fà fresca. Sa caló no la llevan més qu'ets escarrufaments, ets calfrets y sa suó freda. Si no fós estat per aquests tres *alivios* mos mo-riam enguany.

—¿Jòrdi qu'has prèns sa *cédula per-sonal*?

—No encara.

—Ydò ja n'hi ha de novelles.

—¡Son primarenques ferm!

—Però granades. ¿De quina classe ets tú?

—Som persona de 4.ª classe: l'añy passat me va costá onze pessetes cin-cuanta cèntims.

—Ydò enguany pagarás dezèt pesse-tes vint y cinch cèntims, sense pujá de classe.

—¿Però com pòt essè?

—Ja 'u veus.

—¡Jesús, Bòn-Jesús, quin escarru-fament!

—Ja no 'n tendrás de caló avuy.

—Voldria sèbre perque jò enguany, que som més véy, he de valè més que l'añy passat. Será qu'han pujat tots ets *valors*... ja sé lo qu'es. Com es missès han pujat es séu *arancel*...

Jò 'n recòrd qu'un vespre a n'es Born no poriam alená de tanta basca, quant comensáren a dí que sa lleona d'es co-ronell *Boone* era fuyta y bevia llavó a sa Font de ses Tortugues. M'agafá un tremoló just com si fossem a Nadal, y vatx pèrde el mon de vista. Me menáren a una entrada, me féran vent amb sos capèlls y me donáren *Bromuro de Pota-sio*. Ja no vatx tení caló fins s'altre set-mana.

Però desenganauvós, rès lleva sa caló com sa suó frèda. Un amich méu qu'ana-va cercant vòts s'havia mudat ja dezèt camies aquell dia, y en demaná un'altre nèta de bugada a n'es criat.

—Señó, no n'hi ha pús, li he donat sa derrera.

—¿Y ara que feym?

—Ja se li axugará demunt sa suó...

¡Ell conta que casi va tení fret fins que se va colgá l'ondemá s'altre!

Ahont també fa bona fresca es a sa Llónja. Jò hey vatx aná per prová sa méua sòrt a sa *tómbola*; vatx posá má y sortí un número tan gran y tan lluent que parexia cosa bona.

—¿Meem que será axò?

Es cor me fèya tech-tech, y va essè un capdell que no li vatx trobá es cap des fil. El vatx regalá a un'atlòta perque se fés una calsa de sèt colós, com s'usan ara.

¡Vaja un'altre pesseta!... y vatx trèu-re un paquet d'orquilles. ¡Justament aquell dia m'havian tós!

M'en vatx aná per no costiparmè

amb s'ambat qu'entrava per ses fines-tres. Rès me fà tanta pò com una cor-rent d'ayre.

Maldament marmul sa gènt fredolèga, jò he de dí que m'estim més s'ivèrn. Si a s'estiu tenim fruytes, a s'ivèrn hey ha confitures. A s'estiu mos pican ses pusses, es moscartis y ses mosques; a s'ivèrn no mos pican més que ses sèdes y sa curiositat: una picó ménos. A s'ivèrn, quant ses vetlades son llargues porem marmulá de tot y de tothom, qu'es es divertiment més divertit de tots. Tròb que s'ivèrn es un témps fins y tot més decént y més moral. Mos aple-gam a una botigueta, devòra un escaufa-panxes, ben embotonats fins a n'es còll, amb guants y tapa-boques, y de qualse-vòl cosa parlem es honest; però figurau-vós que s'altre dia a sa Portella mos juntarem uns quants sense més robeta qu'uns calsonets de nadá. Un que tenia ses comes primes ensatá sa política es-tranjera; un altre amb molta panxa, pegantsí toquets, parlá de política na-cional; un corredó, gratantsè es taló, com si fós sa part delicada, parlá de ses Societats de crèdit. Ses conèrses eran ben honestes, però, que voleu que vos diga, no m'ho parexian. Sa política tant nua, es crèdit tant despuyat no m'agra-dan: tot ha de tení es séu pudor. Per axò vatx agafá ses carabasses y capficó dins s'aygo.

Y perque s'estiu sia més rigurós ha resultat qu'allò no era aygo. Diuen qu'hem prèns enguany bàns de *petróleo*; altres sosténen que son estats de greix de balena y n'hi ha que defènsan que no era més qu'una mica d'*ácido sulfú-rico*, *materias tintóreas* y *materias or-gánicas*. Jò, per si acás son matzines, no me llép es dits quant prèntch xoco-late. Des que vatx sèbre axò m'assem-bla devegadas que fás oló de faró, unes altres crech ferné de *colcrem*, y altres d'aygo florida de *Lanman y Compañia*, no falsificada.

Jò no crech rès d'axò y ténch per mí qu'aquelles aygos térboles no es més que sa questió des Mediterráneo que va térbola y ha remogut ses arenes d'Afri-ca, que mos arriban amb sa risaga.

S'estiu s'en va amb so derrè estèl amb cóua. ¡Enguañy n'hem tengut dos! Uns diuen que son senhals de guerra, uns altres de fam, y n'hi ha que diuen qu'es de pesta; però no es res d'axò. Es primé va vení per sa *lucha* des tòro y sa lleona, y es segon à ses fires. Si n'haguéssim sabut, amb sa séua claró mos poriam havè estoviat es gas.

S'altre vespre vatx trobá un que'l se mirava (s'estèl) sense pipelletjá y no es aficionat à s'astronomia.

—¿Que fás, hòmo? (li vatx preguntá.)

—Mirava si hey bastaria amb sa mà.

—Tú no sabs lo qu'es axò.

—¿Que no es un *mete-oro*?

—Sí.

—Ydò jò li donaria papé... ¿qué li fà à èll que li digan *mete-papel*? ja s'en regala bé d'axò.

Per res me sab greu que vénga s'ivèrn més que p'es gelat; però encara m'agrada més prendrèlò devant sa xameneà, à Nadal. Allò son fèstes, d'endiòt y de porcella y de torrons, millós qu'aquestes festetes de s'estiu que se fonan amb quatre coets, quatre picolinades y quatre xeremiades demunt es cadafals; y sa gènt hey té tanta d'afició, que mos assegura qu'es Teatro estarà plè aquest ivèrn...

Trop que torna fé caló... ¡aquest estiu no acabarà may!

Sa darrera llevantada ha netetjat s'aygo; ydò tornemhi: allà tothòm sura amb unes carabasses.

NEMO.

Amb molt de gust insertam en es número d'avuy sa siguent poesia compòsta derrerament per sa nòstra paysana la inspirada poetisa Dona Victòria Peña d'Amer.

DESPEDIDA

À MES ESTIMADES NABODES

CATALINA BARCELÓ Y JUANA MIR

Volau, volau, colometes,
Cap al vòstre colomar,
Anau à la bella Palma
De les illes Balears.

Allí les vòstres maretas,
Allí los vòstres germans
Vos anyoran y vos diuen
Que torneu passar la mar.

¿Y lo goig de casa nòstra?
¿Y'l plaher de vòstres cants?
Ab vosaltres s'en venguéran
Y ab vosaltres, ¡ay! s'en van.

Adeu siau, hermoses nines,
Solament Déu sab fins quant,
Qui aquí pogués trasplantarvos
¡Oh roserets de tot l'any!

Qu'en direu de Barcelona,
Qu'en direu d'els catalans,
D'aquesta ciutat tan nòble
Y d'aquests còrs tan lleals?

Digaunè bé, filles méues,
Digaunè que'm será grat,
Ella'm dotá l'amor mia,
Ella mos fills dotará.

L'ayre qu'aquí se respira
Alleugera los pesars,
Ditxós qui l'ha coneguda
La pátria de mos infants,

Adeu, adeu, cosinetes,
Sént que vos diuen plorant
Méntres la llanxeta avansa
Y'l mariner va remant.

A demunt lo vapor *Palma*
Ab greu dolor vos dexam,
Beneyta nau que porta àngels
Qu'allunya la tempestat.

Replegau los banderetes
De los mocadoretos blanchs,
Secau ab ells vòstres ulls,
Y anausen à descansar.

Demá dematinadeta
A dalt cubèrta pujau
Y veuréu la *Dragonera*,
Les faròles y'l *Cap blanc*.

Y quant oviréu les torres
De la nòstra Catedral
Resau ensemps una Salve.
Perque'ns tornem aplegar.

Tan bon punt toqueu la terra
Digau un Crèdo à *La Sanch*
Perque'ns cur de l'anyorança
Qu'en lo còr ens heu dexat.

Digau à les vòstres mares
Y digau à mon germá
Que pujem del Cèl l'escala
Per no separarnos may.

VICTORIA PEÑA D'AMER.

SA DITXA ES UN SOMIT.

Diumenge passat, ó per milló dí, es dissapte, causat de sa *comèdia social* de dins Ciutat, resolt à no torná à s'*exposició y mercat* des Born, vatx volé aná à respirá s'ayre tan pur y sá des pinás, y es *salitre* de ses ones; y amb aquesta intenció vatx partí es vespre, devés les deù, cap al *Terreno*.

Arrib à una caseta d'un amich méu, m'assèch en es balcó, contemplant la mar blava-fosca, amb una retxa que pareixia que s'hi havian aplegats tots es diamants del mon; sa lluneta jugava à *cap-amaga* amb un nigulet blanch daurat y rossench, alluñy, dins uná claroreta molt mòrta, véya Palma amb La Sèu, qu'era lo que més sortia; es fanals des Miradó, des pònt de Santa Catalina

y alguns altres eran còm estèls aficats allà demunt; sa faròla vermeya des cap des Moll y es fanal vèrt, me féran recordá es llumanarets blaus que sempre mesclava sa padrina à ses rondayes de gegants y fifies de reys, que me contava quant era petit perque no me dormís.

Contemplant aquell *panorama* me vatx posá concirós à filosofá y à compará sa foscura de la mar y sa claró de sa lluna à s'imaginació d'un *ateo* iluminada per sa Fè de Jesucrist; ses lluerns de s'aygo, à ses ilusions que mos feym à n'aquesta vida; ses estreilles, que còm que s'encenguéssen y s'apagassen, à s'esperansa; y es llumets que brillavan demunt sa fosca à n'aquelles inteligències privilegiades.

Digna era aquell cuadro d'un bon pinzell, hò per inspirá s'ànima des filosof, y milló per sa lira des poeta.

Abans de sa sortida des sòl, quant s'aua comensava à tení de vermeyó alguns nigulets escabeyats, pescava jò assegut demunt una ròca, y es peixets qu'agafava los posava en *vivé* dins un clotet d'aygo de su devora jò.

Els aucells cantavan demunt es pins y pinotells saludant sa venguda de s'estèl des matí; es botets des pescadós sortian des Moll y moguts per sa risaga xapavan s'aygo molt aviat, paresquent còm à gavines amb ses blanques ales estèses, y després desapareixian entre la mar y el Cèl.

Deix caure sa caña, péch una nyada à n'aquella platja encantada, entussiasmat trèch de dins es caxonet sa paleta y es pincells per copiá aquell cuadro tan delitós que devant sa méua vista se presentava. Febrós d'entussiasme, violent, plè de lòca esperansa y no tenguent altra idèa qu'aquella, posava coló y més coló, el mesclava, *emblanquinava* sa posteta amb so blanch de plata, es cobalt, es nègre d'ès y altres *tintes*.

Sense sèbre pintá, animat tan sòls p'es fòch de s'entussiasme, à la fi vatx veure que no sortia còm s'original, sinó que n'estava ben lluny d'assemblarshi; aquella animació, aquells tòns tan vius me sortian debilitats y sense vida.

Cansat de fé feyna en vá, vehent sa méua pòca maestría y pòch valè, vatx axecá ets uys al Cèl perque m'inspirás y ajudás donantme una mica de llum y art per acabarlò, y Ell es segú que s'en rèya de ses méues pretensions; me vatx enfadá amb mí mateix al veure sa méua torpesa; acabanthó axí còm milló vatx sèbre, animat per aquesta reflexió que me va vení à n'es cap. ¿Còm som tan ambiciós? ¿Qui es capás d'imitá exactament s'òbra des gran pintó de sa natura, y molt ménos jò un pòbre aprenent flux de dibuix y de colorit?

Enfòra, casi dins es nigúls, véya ses barquetes còm ses méues esperanses; y somiant despèrt, creguent trobarmhi, recordava quant essent nin jugava amb sos amichs de mon infantesa, es purís-

sims amors d'aquella nina à sa que tant estimava y à sa que creya un angelet, una poncelleta que feya olors de celestials virtuts; aquell col·lègi, sòls farest es mes de Matx, y aquella inocència y tranquilidat de no havé de pensá en l'ondemà.

Distret amb aquestes reflexions, sens darmen conta, vatx esborrà amb sa mà-nega aquella *marinereta* que m'havia costat tanta pena de pintá; y s'entusiasme se va convertí en tristó.

Còm ja feya es sòl calent, concirós aplech es caxonet; embolich sa jiña per sa caña; agaf sa sarrieta per posarhi es peix, y ¡oh sorpresa! es quatre peixets qu'havia agafats havian fuyts de dins es clotet. Sa ditxa qu'havia tenguda no me durá gayre, no va essé més qu'un sòmit.

Axò es el mon, un s'afaña per guaia qualque coseta per éll disfrutarió un dia ó p'ets séus infants, y à lo milló sa mala sort, ó un descuyt molt petit, ó es mirá enrera, li fa pèdre lo que li costava tanta pena; guarda dins es clotet des seu còr ses satisfaccions y amistats que li davan els hòmos, y quant les ha de menesté no les tròba perque li han fuyts còm es peixets que jò tenia agafats....

¿Qui no somia en el mon? sense somiá, sa vida seria encara molt més trista de lo qu'es; sense un poch d'esperanso ningú pòt viure.

UN FERIT D'ALA.

ADAGIS AGRICOLES DES MES DE SETEMBRE.

Quant vé Sant Gil, es vèspres fil.
Es Matx murtra y es Setembre fruyta.
El Nòm de Maria, aygo m'envia.
Si's Setembre sa terra baña, sa bassiva des bòus à sa muntana.

Curta serment, verema llarga.
Sant Miquel, Sant Miquelada, en veure figa, bona pedrada.

XEREMIADES.

Vint y dos plèchs han estat es presentats en es Certámen de L' IGNORANCIA que va quedá tancat dia vint, y entre tots élls hey ha còses molt bones à n'es seu gènero còm veuran en essé s'hora es nòstros suscriptós.

Axo segurament animará sa Redacció de L' IGNORANCIA per ferné d'altres.

Ja pareix que ses *Fires y Fèstes* donan señals de vida. Ja se nota més animació p'es plá de Santa Catalina y pe sa Llònja y p'es tallers de menestrels.

Ja la gènt en convèrsa y se projèctan *adornos* y endomassades.

Ja podem anunciá à la gènt que comensaran amb músiques y repicades generals y amb una bona funció d'Iglesia à La Seu es diumenge dematí y uns bons tòros es decapvespre y un castell de fòchs es vespre. Y es dilluns sa funció serà à Sant Jaume ahont han de benehí banderes de sa *Creu Rotja*, etc.

En fin gracies à Déu la cosa s'anima.

* *

—Aquesta si qu'es blava. ¿Que no 'u sabeu? Ara mós trobam amb que sa vorera de má s'umpl de *petróleo* pudent ó de tintura ó de no sáben qu'es, y ja no hey pòren prendre bañs ni anarhi à cerca aygo per medicina ui pescarhi *visquiera*.

—¿Que me dius? Jò'm còsta es creureu. Axò no pòt essé. ¿Y d'ahont ha de sortí es *petróleo* ó sa tintura, trós d'ase?

—D'ahont ha de sortí! D'ahont ha sortit. Tot se sab. Diuen qu'à ses fábriques fan síquies que van à má y per aquestes síquies tiran es baxos que no volen.

—¿Y aquelles casetes de *recreo*? ¿Y aquelles barraques per prendre bañs? ¿Y aquell establiment públich?

—Tots están fèts uns *perros*. Fins ara tenian s'oló y la sofrian, però ara que ja los tòcan sa pèll troban que la cosa ja no es tolerable.

—¿Y axò que no heu pòt fé un fàbri-cant? La mar es de tothòm.

—¿Qu'heu fària si sa fàbrica estigués terra en dins?

—No 'u fària perque seria impossible.

—Ydò tampòch heu pòt fé ara p'es mateix motiu de que la má es de tothòm. Veyam que pròvin de tirá aquesta sutja dins sa cuneta de ses carreteres ó dins es torrents ó dins es Moll que son també públichs. ¿Qu'heu permetrà s' Autoridat?

—No: y amb molta de rahó.

—Ydò: tampòch heu pòt permetre dins la má perqu'es perjudicis qu'ocasionan los sofreix es públich, y es públich es primé qu'un particulá.

—Jò si fós l'amo d'aquestes síquies gordaria aquesta verinada, per mesclá amb altres còses y ferné fèms. Es impossible qu'aquestes matèries encara que sian minerals y pudentes no pugan tení una aplicació à n'ets *abonos* de s'agricultura.

* *

Si's *tramvia* ha de posá màquina per dins Ciutat no sé qu'haurán de fé. De segú que's faròl de Can Moreno l'haurán de pujá més amunt y haurán de tomá uns quants abres gròssos de la Rambla. Llástima de passeitx. Bastant l'han aclarit aquests anys passats es Retgidós golosos de lleña.

* *

Voleu sèbre lo que son molts de carrils de sa Vileta, escoltau aquesta convèrsa que tenian dos seños quant plèns de sòl y de pols anavan baxant à pèu cap à Ciutat s'altre dia devés les nòu des dematí.

—Ydò, si seño. Ja 'u veu. Cansat d'esperá carril som envestit à pèu per no fé falta.

—Y jò he hagut de fé dos doblés de lo mateix.

—Aquest missatges de carrilés s'axècan tart y en essé devés les vuyt carre-gan es passatges que pòden à Son Serrà y ala a Ciutat; y allà s'están armant convèrsa devora es brolladó ó dins es café des cantó des carré d'els Oms.

—Sa bístia ha de descansá. Sab que fa de caló ara en es sòl. Hem de tení un poch de llástima à n'es cavalls.

—Vostè deu essé d'aquesta Societat que nò fa cás de sacrificá deu hòmos per tení un ase content.

—Nò seño, però l'amo deu dí à n'es missatges que li cuydin es cavall.

—¿Sab perqu'es que l'estiman tant à sa bístia? perque los ha costat cent lliures. Jò'n sé molts que si los diguèssen: S'han de morí un des dos: es cavall ó sa dòna, tú mateix tria. Tolduna sense trapidá dirian: «Qu'es muiya sa dòna, poch me costará trobarné un altre!»

—No es pèns; y amb sos que jò vetx qu'anam à pèu ja hey havia galerada. Vat' allà dos seños y un atlòt que també potoyan y més enrera vetx un capellá y un seño y dues dones carregades.

—No ley dich jò. ¿Que li costava à un carrilè torná partí cap amunt y fé aquesta carrilada. Tot axò tendria més dins sa butxaca.

—S'altre dia devés les dues eram sis ó set à la Rambla qu'esperavam y es carrilè no volia sortí que no fossem vuyt. Cansats d'esperá partiren dos à peu, més tart un altre, y à les dues y tres quarts en venguèran dos y hagué de sortí amb un passatge manco.

—Si heu fan axí arribará que no tendrán cap passatge. Lo que si sortian à hòres fitzes qualcuns d'ells, es passatges hey serian d'hòra y ningú perdria es tèmps miserablement.

Amb axò arribarem à Ciutat y n'hi havia set de carruatges en filera prenguent s'ombra de s'hòrt de ses monjes.

* *

Alèrta seños Municipals, alèrta à fé parts y quarts. Donau per ruynoses, parets que ténen cent anys de vida, y aquelles qu'amenàssen caure avuy mateix les dexau está quietes y ningú los diu res. S'es mesté mirá arreu en tractá de mirá prim.

* *

Desitjaria qu'ets ignorants lectors que s'entènguen de llèys y de concien-cia resolguèssen un cás que pòt pertexa à justicia y à sa moral.

Suposám qu'un compra un tròs de terra à fòra-pòrta y vòl fé unes cases. Té moltes carretades d'*escombros* que no li servexan per rès y per no durlos- sen alluny los escampa p' es camí. A lo llarch d'aquest hey ha una paret d'un veynat que còm vèu la fèta reclama y no l'escollan y resulta qu'umplint es camí devés quatre pams li baxan sa paret fins à n'es punt de qu'hey pòt botá un nin quant abans no hey poria casi mirá un hòmo. Resulta que còm sa fruyta d'altri es saborosa li menjan tota sa que guipan y demà li farán qualque naufratx de més importància.

Pregunt: ¿Sa pòt umplí d'aquesta manera un camí perjudicant es veynat? ¿Es qui umpl ha de rescabala es perjudicis de s'omplir? ¿Aquest, pòt rescabalar-se per ses mans menjant sa fruyt d'aquell ò tornantli es mal que li fassan encara que sia sense interessos?

Me pareix qu'es missès y capellans pòran passá un'estona y quant un hòmo se tròbi amb aquestes circumstàncies sabrà à ne que s'ha de atendre.

Pòren enviá ses solucions à s'Administració y heu agraahirá convidantlós à menjá figues un conradó que'm fá aquest encàrrech.

*
*
*

Hem vist que devèra es molins de Santa Catalina fan parets qu'estreñan es camí de tal casta, convertintlò en carré, que no tindrà més que dos metros d'amplaria. S'Ajuntament se riu de s'*Ensanche* y aquest se fá à pòch pòch sense que ningú li diga rès y es carrés nòus néxan estrets y mal forjats y qualcun que no passa. En devant, voldria sèbre fins quant ha de durá aquest desgavell.

CORRESPONDENCIA.

Barcelona 25 Agosto de 1881.

¡VAJA UN ENGIÑY!

SEÑÓ DIRECTÓ: Es segú qu'es pensarà si à les hòres he fèt à *tots*, ò si sa caló m'ha fús sa pòca popa que duch aferrada, ò si m'ha aclarit sa tinta. No señó; rès d'axò, y més qu'axò; perque casi han fèt à *tots* amb mí y per pòch me fonguerán sa bossa que no va molt grassa y s'han aclarit es méus cabeyts d'un susto. He jagut dues setmanes.

Un dematí me passetjava per un costat des Moll, qu'abans hey havia murada; un tròs llarch y desolat. Mirava si es barcos aplegavan floridura d'está aturats y s'acostá un hòmo armant conversa. Jò que'n tenia pòca el dexava dí y tirava en devant; però éll còm una mosca me fèya es cantusòl y me preguntava si havia vengut per negòcis ò per fé una vòlta y altres impertinències. Amb axò s'acalá y cobí un paperet blau embolicat que jò no havia vist si estava en tèrra; ei desembolicá y trobá dedins una

guyeta lluhenta, à n'es parexa d'òr plèna de diamants.

—Ja't ténch; (vatx pensá,) no serás tú qui m'agafis.

Y no dich paraula: Ell fènt es content deya:

—Que no'n veu quina sòrt hem tengut trobant aquesta alhaca?

—¿Sí? (vatx dí jò:) no l'ha tenguda tant bona l'amo.

—¡Y es d'òr! (seguia cridant entussiasmat.)

—Ca, l'amo no és d'òr, à les hòres deu essé de pedra.

—Y axò son diamants, (afajia sense escoltarmé.)

—¡Quina llástima!

—¡Val més de cént duros!

—¡Pòbre hòmo!

Y al entretant s'acostá un jovenòt que fèya sa torniòla y enterat de la fèta diu:

—Justicia, axò vá à tant perhòmi, la mitat per vostè y la mitat p'el señó (señalantme à mí;) jò som mosso d'argentó y me'n enténch d'alhaques; aquesta al ménos val cént duros; sa vèn y es parteix es prèu.

—Claro, (diu es primé) que s'ha de vendre. Però mir, (pegantme uyada), jò fris y no vatx d'enredos; aquest diu que val cént duros, vostè m'en dona trenta y prèn sa guyeta; ja veu qu'hey guaña.

—No, (contest.) Vostè m'en don deu la prenga y hey guañará més.

—Hombre; (deya es mosso y m'estirava de part darrera,) vostè fa un bòn negoci, jò l'hey faré comprá per noranta.

—Fiets, no duch ni un cuarto.

—¿No? (deya es primé amb un tonet que'm jelava), vòl dí que no dú cuartos.

Y em mirava *fito-fito* perque jò duya una má dins sa butxaca des calsons y estreñia sa bossa y al entretant m'acostavan per sa part més desolada.

—Ni mitx.

—No'u creym; (respònen à duo fentsè uyet); casi heu poriam veure.

Y s'acostan per posarmé ses mans demunt. Jò péch brinco cridant lladres y futx còm un llamp sense girarmé darrera cap à dins sa ciutat, arribant à ca-méua més gròch que sa cera y destrampat de s'acolorada y des susto.

Ara vé es saynete. Hòrabaixa s'entréga En Pere més content qu'un Pasco.

—¡Xaripa! (deya fènt soná es dits còm à castañetes.) ¡Xaripa, ganga! (y mostrava un paperet blau, que'm fèya escarrufá;) ¡la mar! miralet à n'aquesta jòya, per cinch duros y en val cént. ¡Axò es sòrt!

—¡Ah-beneyt qu'hey has caygut còm sa mosca dins sa mèl!

—¿Que vòl dí?

—Que no'n val mitx.

Ell no'u creya; la fé mirá y li diguerán que per una pesseta era cara.

Però en cinch duros s'estoví un susto que jò n'haguéra dat deu per no passarló. Qui havia de pensá que m'investissan. D'aquesta he avorrit es blau per à sempre.

Ja me dirá Señó Directó que tal pégan ses fires que si heu paga passá la má ténch uns quants amichs que m'acompañarán; encara que'n sa brèga de sa lleona molts s'escalivaren y per altre part per aquí no sabem s'òrde de sa funció ni quants d'actes ha de tení, ni quant comensa, perque no hem vist cap paperòt gròs y pintat que mos ho diga; axí es que per aquí diuen.

—Ca: Axò de fires à Mallòrea es una broma que mos vòlen fé.

Servidor seu

UN ESTUDIANT DOBLEGAT.

PORROS-FUYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—Si's camí es alt, es perillós p'ets animals.

SEMBLANSES.—1. En que fan canons.

2. En que té cruques.

3. En que té tagadò.

4. En que té manxa.

TRIANGUL.—Domàs-Domá-Dom-Do-D.

PREGUNTES.—1. Sa fosca.

2. Que sian lletres.

3. Sa remò.

FUGA.....—Dins cap cap, cap lo que cap à n'aquest cap.

ENDEVINAYA.—Es temps.

GEROGLIFICH.

QUIDAM IGNARUS.

SEMBLANSES.

1. ¿En que s'assemblan els Reys à n'ets abres?
2. ¿Y una cayera de bèyes à España?
3. ¿Y es Municipals à n'es moxos?
4. ¿Y Ciutat à un pòrch?

UN AMICH MEU.

TRIANGUL DE PARAULES.

.
.
.
.
.

Omplí aquests pichs amb lletres que llegides diagonalment y de través, digan: sa 1.ª retxa, una casa molt gran que no més hey habitan hòmos; sa 2.ª, una plassa cèntrica de Ciutat; sa 3.ª, lo que jò ténch y no m'ho he vist may; sa 4.ª, lo que ténen ses figueres, y sa 5.ª, una lletra.

J. S.

ENDEVINAYA.

Hey van fòrsa d'animals
També n'hi van que no'u son
Y se sòl veure cad'any
A molts de pòbles del mon.

P.

(Ses solucions dissapte qui vé si som vius.)

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

A un Ignorant.—Havent quedades entregades al Jurat des Certàmen en fetxa de 21 d'Agost totes ses composicions rebudes abans del 20, terme señalat p'es mateix; y no havent rebut fins el 22 ses composicions que duen per lemas: *¡Pòbre, parest! ¡Pòbre, fyt!—In medio consistit virtus.—A Ciutat hey ha mossons.—Un temps quant jò era atòt;* no pòt essé el que quedin inclòses dins es Certàmen per molt que nòltros hauriam desitjat es qu' haguessen arribat à temps. Reflexion que sa séua admissió fòra de terme seria un perjudici ocasionat à tercè. Axí mateix se jutjarán y si son bones se publicarán.

A lo del dia.—Còm es nòstro setmanari no es polítich, lo que mos ha enviat, encara que bó, no pòt essé publicat.

Quidam homo allicujus.—Lo séu anirà dins varios números.

Un Ferit d'ala.—Gracies per lo remès qu'a prohartarem.

Roquisà.—Anirà lo séu.

Quidam Ignarus.—Rebuda sa séua. Tot está molt bé.

Pau Pere Pífol.—Lo séu hey anirà en porè.

3 SETEMBRE DE 1881

Estampa d'En Pere J. Gelabert.